

## **Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju**

### **Član 1**

U Zakonu o stečaju (Službeni list CG br. 1/11) član 2 stav 1 mijenja se i glasi:

”Stečajni postupak se sprovodi radi kolektivnog namirenja povjerilaca stečajnog dužnika, ako ima imovine za njihovo namirenje unovčenjem imovine i podjelom prikupljenih sredstava povjeriocima.”

### **Član 2**

Član 5 mijenja se i glasi:

“Stečajni postupak se vodi na način da se omogući ostvarivanje najveće moguće vrijednosti imovine stečajnog dužnika i najvećeg mogućeg stepena namirenja povjerilaca, na najefikasniji način u što kraćem vremenu uz najniže troškove.”

### **Član 3**

U članu 6 riječi “po službenoj dužnosti” brišu se.

#### **Član 4**

U članu 10 stav 2 mijenja se i glasi:

“Svi učesnici u stečajnom postupku, koji imaju pravni interes, imaju pravo na blagovremeni uvid u podatke vezane za sprovođenje postupka, koji se odnose na ostvarivanje njihovih prava, osim podataka koji predstavljaju poslovnu ili službenu tajnu.“

#### **Član 5**

U članu 12 stav 2 riječ “i” zamjenjuje se riječju “ili”.

Stav 3 mijenja se i glasi:

“Stečajni dužnik je trajnije nesposoban za plaćanje ako ne može da odgovori svojim novčanim obavezama u roku od 45 dana od dana dospelosti obaveze i ako je potpuno obustavio sva plaćanja u periodu od 30 dana neprekidno.”

#### **Član 6**

Član 13 mijenja se i glasi:

“Postojanje stečajnog razloga se pretpostavlja u slučaju kada je predlog za pokretanje stečajnog postupka podnio povjerilac, koji u izvršnom postupku sprovedenom u Crnoj Gori nije mogao namiriti svoje potraživanje od stečajnog dužnika, bilo kojim sredstvom izvršenja u roku od 45 dana od dana započetog sprovođenja izvršenja.”

## **Član 7**

U članu 20 stavovi 2 i 3 mijenjaju se i glase:

“Prigovor iz stava 1 ovog člana podnosi se u roku od osam dana od dana preduzete radnje stečajnog upravnika, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.”

“O prigovoru iz stava 2 ovog člana odlučuje stečajni sudija van ročišta u roku od pet dana od dana pribavljenog izjašnjenja upravnika o osnovanosti prigovora.”

## **Član 8**

U članu 21 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“Troškovi nastali u sudskim postupcima radi ostvarivanja prava povjerilaca u pogledu utvrđivanja osnovanosti i namirenja potraživanja nijesu troškovi stečajnog postupka.”

## **Član 9**

U članu 23 stav 1 poslije tačke 10 dodaje se nova tačka koja glasi:

“10a) Odlučuje o zaključenju stečajnog postupka.“

## **Član 10**

Naziv člana 24 mijenja se i glas :

“Pravni položaj stečajnog upravnika”

Stav 2 se briše.

## **Član 11**

U članu 26 stav 1 tačka 1 mijenja se i glasi:

”1) Ako je pravosnažno osuđen na kaznu zatvora ili djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje poslova stečajnog upravnika ili mu je izrečena zabrana zbog povrede dužnosti obavljanja određenih poslova ili zabrana članstva u organima upravljanja.”

## **Član 12**

Član 30 mijenja se i glasi:

”Sud može, po službenoj dužnosti ili na zahtjev predlagača da imenuje privremenog stečajnog upravnika prije donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka, ukoliko je neophodno da se imovina zaštiti od propadanja i neovlašćenog raspolaganja ili radi efikasnijeg vođenja postupka, kao i ako postoje druge okolnosti koje zahtijevaju hitno imenovanje.”

### **Član 13**

U članu 31 stav 5 se briše.

### **Član 14**

U članu 33 stav 1 tačka 7 briše se.

Tačka 9 mijenja se i glasi:

”9) Zapošljava ili angažuje potreban broj izvršilaca po odobrenju suda, određuje visinu naknade i vrši nadzor nad radom svojih podređenih i stručnjaka angažovanih za potrebe vođenja postupka.”

Tačka 10 mijenja se i glasi:

”10) Utvrdi osnovanost, obim i prioritet prijavljenih potraživanja prema stečajnom dužniku i svih obezbjeđenja potraživanja, da ista prizna ili ospori i odluči po izlučnim zahtjevima.”

U tački 13 riječi “koju odobri sud” brišu se.

Tačka 20 mijenja se i glasi:

“20) Izradi nacrt za djelimične diobe, nacrt za glavnu diobu stečajne mase i konačni izvještaj.”

Tačka 22 mijenja se i glasi:

“22) Na teret stečajne mase osigura imovinu stečajnog dužnika u cijelini ili djelimično, ako je potrebno radi njene zaštite i ukoliko postoje raspoloživa novčana sredstva.”

### **Član 15**

U članu 35 stav 1 riječi “i odobrenje stečajnog sudije” brišu se.

U stavu 5 riječi “i odobrenje stečajnog sudije” brišu se.

### **Član 16**

U članu 36 stav 3 mijenja se i glasi:

”Povjerilac je dužan da predujmi troškove sačinjavanja ovakvih izvještaja, a iznos predujma određuje sud. Ako povjerilac ne položi predujam u roku koji odredi sud predlog će se odbaciti. Troškove pripreme i dostavljanja izvještaja iz stava 2 ovog člana snosi podnosilac zahjete. Ako podnosilac zahtjeva ne izmiruje troškove smatra se da upravnik nema obaveze za dostavljanjem mjesečnog izvještaja.“

Stavovi 6, 7 i 8 mijenjaju se i glase:

”U slučaju da je stečajni upravnik imenovan u toku prethodnog stečajnog postupka, stečajni upravnik podnosi poseban pisani izvještaj sudu o toku prethodnog stečajnog postupka.“

“Stečajni upravnik podnosi konačni izvještaj sudu.”

”Konačni izvještaj ili rezime konačnog izvještaja se objavljuje na oglasnoj tabli suda.”

### **Član 17**

U članu 37 stav 4 mijenja se i glasi:

” Zahtjev za naknadu štete zastarijeva u roku od jedne godine od dana nastanka štete.

### **Član 18**

U članu 40 stav 5 mijenja se i glasi:

“U slučaju kada se iz stečajne mase ne mogu namiriti ni troškovi stečajnog postupka, onda troškovi stečajnog postupka, naknada za rad i troškovi stečajnog upravnika se isplaćuju iz posebno određenog fonda utvrđenog budžetom Crne Gore.”

### **Član 19**

U članu 44 riječi “tri do pet” zamjenjuju se riječima: “tri ili pet”.

## **Član 20**

U članu 45 u stavu 2 tačka 2 se briše.

## **Član 21**

U članu 46 stav 1 riječi “po službenoj dužnosti” brišu se. U istom stavu rečenica “Prije donošenja odluke može se saslušati član odbora povjerilaca” briše se.

## **Član 22**

U članu 53 stav 5 riječ ”pokretanja” zamjenjuje se riječju “otvaranja”.

U istom stavu dodaje se druga rečenica koja glasi: ”Na osnovu rješenja stečajnog sudije nadležni organ koji vodi odgovarajuće javne knjige ili registre dužan je da izvrši brisanje ovako stečenih razlučnih prava.”

Poslije stava 6 dodaju se dva nova stave koja glase:

“Razlučni povjerioci koji imaju založno pravo na stvarima ili pravima stečajnog dužnika o kojima se vode javne knjige ili registri a nemaju novčano potraživanje prema stečajnom dužniku koje je tim založnim pravom obezbjeđeno nijesu stečajni povjerioci. Ovi povjerioci se namiruju samo iz sredstava ostvarenih prodajom založne imovine.”

“Razlučni povjerioci iz stava 7 ovog člana su dužni da u roku za podnošenje prijave potraživanja obavijeste sud o založnom pravu uz dostavljanje dokaza o postojanju založnog prava i dokaza o iznosu novčanog potraživanja prema trećem



licu koje je tim pravom obezbjeđeno na dan otvaranja stečajnog postupka čime stiču svojstvo stranke. Propuštanje radnje obavještavanja suda sa odgovarajućim dokazima u navedenom roku ima za posljedicu da ovi povjerioci ne mogu ostvarivati svoja založna prava u stečajnom postupku.”

### **Član 23**

U članu 55 stavu 1 tačke 1 i 2 mijenjaju se i glase:

“1) U prvi isplatni red spadaju:

- neisplaćene bruto zarade zaposlenih i bivših zaposlenih, u iznosu osnovnih zarada, koje su ostvarili kod poslodavca i to najviše do visine 24 prosječne bruto zarade u Crnoj Gori na dan otvaranja stečajnog postupka, sa kamatom od dana dospjeća do dana otvaranja stečajnog postupka;
- potraživanja zaposlenih, prije i poslije podnošenja prijedloga za pokretanje stečajnog postupka na ime povreda na radu kod stečajnog dužnika.”

“2) U drugi isplatni red spadaju potraživanja po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje zaposlenih i bivših zaposlenih. U ovaj isplatni red spadaju i potraživanja po osnovu svih javnih prihoda prije otvaranja stečajnog postupka.”

### **Član 24**

U članu 56 stav 1 poslije riječi “prijedlog” dodaje se riječ “stečajnog”.

Stav 2 mijenja se i glasi:

”Stečajni povjerilac podnosi prijedlog za pokretanje stečajnog postupka bez obzira na osnov potraživanja, samo u slučaju postojanja uslova iz člana 13 ovog zakona stečajni povjerilac ne može podnijeti prijedlog za pokretanje stečajnog postupka ako je potraživanje ovog povjerioca predmet posebnog sudskog spora koji je u toku.”

### **Član 25**

U članu 57 stav 2 tačka 4 mijenja se i glasi:

“4) Ako je predlagač stečajni dužnik uz prijedlog je obavezan da dostavi sljedeće isprave: spisak stečajnih i drugih povjerilaca sa navođenjem visine iznosa i osnova potraživanja imena i prebivališta članova organa stečajnog dužnika koji za obaveze stečajnog dužnika odgovaraju svojom imovinom; strukturu vlasništva kapitala; bilanse stanja i uspjeha u zadnje tri godine ako su rađeni; odluku o pokretanju stečaja; podatke o poslovnim računima dužnika; spisak imovine u vlasništvu dužnika bez obzira gdje se nalazi; spisak dužnikovih dužnika; i podatke o broju zaposlenih lica.

### **Član 26**

U članu 58 stav 2 mijenja se i glasi:

“Ako predlagač ne postupi po nalogu suda iz stava 1 ovog člana ili ako uz prijedlog nije dostavio valjanu odluku dužnika o pokretanju stečajnog postupka sud će prijedlog odbaciti.”

## **Član 27**

U članu 62 stav 1 tačka 3 mijenja se i glasi:

“3) Kada je postupak pokrenut na prijedlog povjerioca zbog ispunjenja uslova iz člana 13 ovog zakona.”

## **Član 28**

U članu 67 stavovi 3 i 4 mijenjaju se i glase:

“Na pisani zahtjev pravnog lica iz stava 1 ovog člana stečajni sudija može da naloži stečajnom dužniku da kod suda deponuje dio svojih sredstava u cilju obezbjeđenja plaćanja usluga tog pravnog lica za tekuće obaveze nastale nakon otvaranja stečajnog postupka.”

”Iznos deponovanih sredstava iz stava 3 ovog člana ne može biti veći od jednomjesečne uplate za usluge od opšteg interesa koje se dužniku pružaju u toku kalendarskog mjeseca koji prethodi mjesecu u kojem je otvoren stečajni postupak.”

## **Član 29**

U članu 68 stav 5 riječi “sa podacima o finansijskom stanju stečajnog dužnika i rezultatima rada u prethodnom stečajnom postupku” brišu se.

### **Član 30**

U članu 76 stav 1 mijenja se i glasi:

”Danom otvaranja stečajnog postupka prestaju zastupnička i upravljačka prava izvršnog direktora, zastupnika i punomoćnika, kao i organa upravljanja stečajnog dužnika i ta prava prelaze na stečajnog upravnika, osim prava na podnošenje žalbe na rješenje o otvaranju stečajnog postupka kao i pravo na podnošenje izjave o reorganizaciji.”

### **Član 31**

U članu 79 stav 4 mijenja se i glasi:

”Visinu zarada ili naknada za angažovanje i ostalih primanja lica iz stava 3 ovog člana određuje stečajni upravnik.”

### **Član 32**

U članu 87 stavovi 2 i 3 mijenjaju se i glase:

”Za obezbjeđena potraživanja u stečajnom postupku obračunavanje ugovorenih i zatezних kamata prestaje danom otvaranja stečajnog postupka.”

”Ako poslije izmirenja svih potraživanja postoje raspoloživa sredstva za isplatu, stečajni upravnik može da izvrši diobu preostalih sredstava u pogledu obračunavanja i isplate kamata za period poslije otvaranja stečajnog postupka.”

### **Član 33**

U članu 93 stav 3 se mijenja i glasi:

”Ako se prekinuti parnični postupak vodio pred sudom opšte nadležnosti, taj sud će se ukoliko nastavi postupak rješenjem oglasiti nenadlažnim i predmet ustupiti nadležnom sudu.”

Stav 4 briše se.

### **Član 34**

U članu 97 stav 4 mijenja se i glasi:

”U slučaju bankrotstva stečajni dužnik, odnosno stečajni upravnik, je dužan da preda predmet lizinga davaocu lizinga u roku od 30 dana od dana prijema pisanog zahtjeva, koji može biti upućen poslije odluke o bankrotstvu i prodaje imovine, osim u slučaju da se davalac lizinga saglasi sa drugačijom odlukom ili da se iz sredstava ostvarenih prodajom namiruje obaveza prema davaocu lizinga, kao obaveza stečajne mase.”

### **Član 35**

U članu 101 stavu 4 poslije riječi “zakupodavac” dodaju se riječi: “ili zakupac”.

### **Član 36**

U članu 103 stav 3 mijenja se i glasi:

”Sud koji vodi stečajni postupak je dužan da bez odlaganja obavijesti Centralnu banku Crne Gore i druge operatere platnog sistema o datumu otvaranja stečajnog postupka nad učesnikom u platnom sisitemu.”

### **Član 37**

U članu 106 poslije stave 2 dodaje se novi stav koji glasi:

”i druge obaveze koje su ovim zakonom propisane kao obaveze stečajne mase.”

### **Član 38**

U članu 107 stav 1 riječi “u državinu” brišu se.

U stavu 3 riječ “saglasnost” zamjenjuje se riječju “obavještenje”.

### **Član 39**

U članu 108 stav 1 mijenja se i glasi:

”Stečajni upravnik je dužan da popiše stvari koje ulaze u stečajnu masu uz naznačenje njihove procjene u visini očekivanog unovčenja. Ako je potrebno stečajni upravnik će procjenu vrijednosti stvari povjeriti vještaku ili ovlašćenom procjenitelju.”

#### **Član 40**

U članu 109 stav 1 mijenja se i glasi:

”Stečajni upravnik će u roku od 30 dana od dana otvaranja stečajnog postupka sačiniti listu povjerilaca prema podacima iz poslovnih knjiga i ostale dokumentacije stečajnog dužnika kojima u ovom periodu raspolaže. Lista povjerilaca sadrži podatke o povjeriocu i iznos potraživanja.”

#### **Član 41**

Naziv člana 110 mijenja se i glasi: “Lista dužnikovih dužnika”.

Stav 1 mijenja se i glasi:

”Stečajni upravnik će u roku od 30 dana od dana otvaranja stečajnog postupka sačiniti listu dužnikovih dužnika prema podacima iz poslovnih knjiga i ostale dokumentacije stečajnog dužnika kojima u ovom periodu raspolaže. Lista sadrži podatke o dužniku i iznosu duga.”

#### **Član 42**

Naziv člana 111 mijenja se glasi: “Početni izvještaj o ekonomsko-finansijskom položaju dužnika”.

Stav 1 mijenja se i glasi:

”Stečajni upravnik je dužan da u roku od 30 dana od dana preuzimanja imovine i prava stečajnog dužnika sačini izvještaj o ekonomsko-finansijskom položaju dužnika.”

Stav 3 mijenja se i glasi:

”Stečajni upravnik je dužan da podnese sudu i odboru povjericaca izvještaj o ekonomsko-finansijskom položaju dužnika sa procjenom mogućnosti reorganizacije.”

### **Član 43**

U članu 112 uvodna rečenica stava 1 mijenja se i glasi:

„Prijavljivanje potraživanja se vrši podnošenjem pisane prijave stečajnom sudu, koju je povjericac dužan da podnese u roku od 30 dana od dana objave oglasa o otvaranju stečajnog postupka na oglasnoj tabli suda koja sadrži.“

Stav 1 tačka 7 mijenja se i glasi:

„Određeni zahtjevi povjericaca u pogledu glavne stvari i sporednih traženja, činjenica na kojima se zahtjev zasniva, dokaze kojima se utvrđuju ove činjenice, kao i druge podatke shodno zakonu kojim se uređuje parnični postupak u pogledu podnošenja i sadržine tužbe.“



## **Član 44**

U članu 113 stav 2 mijenja se i glasi:

”Stečajni upravnik je dužan da do ispitnog ročišta, ili ako je zahtjev podnjet nakon ispitnog ročišta u roku od 20 dana od dana prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana obavijesti povjerioca da li prihvata ili odbija zahtjev za izlučenje, odnosno da odredi rok u kojem će omogućiti povraćaj stvari izlučnom povjeriocu.”

## **Član 45**

U članu 114 poslije stave 3 dodaje se novi stav koji glasi:

“U slučaju osporavanja potraživanja stečajni upravnik je dužan da sudu dostavi uz listu i obrazloženje o razlozima osporavanja potraživanja.”

## **Član 46**

U članu 116 stav 2 mijenja se i glasi:

”Stečajni upravnik je dužan da obavijesti povjerioca, čija su potraživanja osporena na adresu označenu u prijavi potraživanja. Na zahtjev povjerioca čije je potraživanje osporeno stečajni upravnik je dužan da zajedno sa povjericem pregleda ponovo njegovu prijavu sa dodatnim dokazima i da poslije toga odluči konačno da li će priznati ili osporiti potraživanje.”

### **Član 47**

U članu 117 stav 1 mijenja se i glasi:

”Lista priznatih i osporenih potraživanja se usvaja na ispitnom ročištu kao konačna lista.“

### **Član 48**

U članu 119 stav 2 rečenica „Konačna lista sadrži podatke o prijavljenim potraživanjima o tome ko ih je osporio i u kom iznosu su utvrđena, odnosno osporena” briše se.

Stav 3 mijenja se i glasi:

„Na osnovu konačne liste iz stava 2 ovog člana stečajni sudija donosi zaključak o listi utvrđenih i osporenih potraživanja koji sadrži podatke o prijavljenim potraživanjima o tome ko ih je osporio i u kom iznosu su utvrđena, odnosno osporena.“

### **Član 49**

U članu 120 stav 3 mijenja se i glasi:

“Povjerilac koji je upućen na parnicu dužan je da o pokretanju parnice obavijesti bez odlaganja stečajnog sudiju, sa dostavom primjerka tužbe kojom pokreće parnicu.”

## Član 50

U članu 121 stav 3 mijenja se i glasi:

“Ako o potraživanju koje je osporeno u stečajnom postupku u vrijeme otvaranja stečajnog postupka taj spor je predmet posebnog parničnog postupka, pri čemu spor može ukoliko je to cijelishodno da vodi stečajni sudija.”

Stav 4 briše se. Dosadašnji stav 5 postaje stav 4.

## Član 51

U članu 134 stav 6 mijenja se i glasi:

”Ako se prodaja vrši javnim nadmetanjem ili javnim prikupljanjem ponuda, stečajni upravnik je dužan da oglasi prodaju u najmanje dva visokotiražna dnevna štampana medija koji se ditribuiraju na cijelokupnoj teritoriji Crne Gore i to najmanje 20 dana prije dana određenog za javno nadmetanje ili dostavljanje ponuda.”

Poslije stava 8 dodaju se tri nova stava koja glase:

“(9) Stečajni upravnik je obavezan da prvu javnu prodaju sprovede sa najnižom prodajnom cijenom najmanje u visnini procjenjene vrijednosti imovine koja se prodaje.”

“(10) Svaku slijedeću javnu prodaju upravnik može da sprovede sa umanjnjem najniže prodajne cijene za petinu od procjenjene vrijednosti, odnosno svaka

naredna prodaja može biti umanjena za petinu ukupno procjenjene vrijednosti imovine.”

“(11) U slučaju da javna prodaja nije uspjela ni za petinu ukupno procjenjene vrijednosti imovine upravnik može da sprovede slijedeću javnu prodaju po principu najveće ponuđene cijene.”

## **Član 52**

U članu 135 stav 2 mijenja se i glasi:

”Stečajni upravnik je dužan da obavještenje o namjeri prodaje licima iz stava 1 ovog člana dostavi najmanje 20 dana prije predloženog datuma javnog nadmetanja ili neposredne pogodbe.”

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

”Ukoliko se radi o većem broju lica iz stava 1 ovog člana stečajni upravnik je ovlašćen da o namjeri prodaje imovine stečajnog dužnika izvrši obavješćavanje putem oglašavanja u dnevnoj štampi, u najmanje dva visokotiražna dnevna štampana medija koji se distribuiraju na cjelokupnoj teritoriji Crne Gore.”

## **Član 53**

Član 137 mijenja se i glasi:

“Kada je imovina koja se prodaje predmet obezbjeđenja potraživanja jednog ili više razlučnih povjerilaca, razlučni povjerilac može u roku od 10 dana od dana

prijema obavještenja o predloženoj prodaji da predloži povoljniji način unovčenja imovine uključujući i preuzimanje imovine uz obavezu naknade troškova kako je to određeno članom 139 stav 2 ovog zakona.”

#### **Član 54**

U članu 139 stav 2 mijenja se i glasi:

”Ako je imovina bila predmet obezbjeđenja potraživanja jednog ili više razlučnih povjerilaca iz ostvarene cijene prvenstveno se namiruju troškovi održavanja i čuvanja imovine u svrhu prodaje, troškovi prodaje koji uključuju i nagradu stečajnog upravnika, a iz preostalog iznosa isplaćuju se razlučni povjerioci čije je potraživanje bilo obezbjeđeno prodatom imovinom u skladu sa njihovim pravom prioriteta. Namirenje razlučnih povjerilaca mora biti izvršeno u roku od tri dana od dana kada je stečajni upravnik primio sredstva po osnovu prodaje imovine. Ako poslije namirenja razlučnih povjerilaca preostanu sredstva, cjelokupan preostali iznos ulazi u stečajnu masu i djeli se stečajnim povjeriocima u skladu sa odredbama ovog zakona koje se odnose na diobu.”

#### **Član 55**

U članu 140 stav 1 mijenja se i glasi:

“Nakon sprovedene prodaje kada kupac isplati cijenu na kupca se prenosi pravo svojine na kupljenoj imovini bez tereta, kao i bez obaveza nastalih prije izvršene kupoprodaje, uključujući i poreske obaveze i obaveze prema privrednim

subjektima pružaocima usluga od opšteg interesa koje se odnose na kupljenu imovinu. Stečajni sudija će na obrazloženi predlog upravnika **zaključkom utvrditi** da je prodaja izvršena i naložiti odgovarajućem registru da izvrši upis prava svojine i brisanje tereta nastalih prije izvršene prodaje, odnosno upis drugih prava stečenih prodajom.”

### **Član 56**

U članu 142 stav 1 mijenja se i glasi:

”Predmet prodaje može da bude stečajni dužnik kao pravno lice po pribavljenom mišljenju odbora povjerilaca.”

### **Član 57**

U članu 143 stav 6 mijenja se i glasi:

”U registru privrednih subjekata, Komisiji za hartije od vrijednosti, Centralnoj depozitarnoj agenciji, Upravi za nekretnine i drugim odgovarajućim registrima registruju se promjene nastale po osnovu ugovora o prodaji stečajnog dužnika kao pravnog lica.”

Poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

”Stečajni sudija će zaključkom utvrditi da je izvršena prodaja pravnog lica”

### **Član 58**

Naziv člana 144 mijenja se i glasi: “Vanredna prodaja imovine”.

Stavovi 1 i 2 mijenjaju se iglase:

”Stečajni upravnik je dužan da obavijesti stečajnog sudiju o namjeri prodaje kvarljive robe ili imovine koja je takva da zahtijeva značajne izdatke za održavanje, ili je očigledno opterećena iz drugih razloga.”

”Ukoliko stečajni sudija u roku od 24 časa od prijema obavještenja iz stave 1 ovog člana ne obavijesti stečajnog upravnika o donošenju zaključka o prodaji kvarljive robe, stečajni upravnik može da pristupi prodaji te robe. Ukoliko stečajni sudija u roku od pet dana od prijema obavještenja iz stave 1 ovog člana ne obavijesti stečajnog upravnika o donošenju zaključka o vanrednoj prodaji imovine koja je takva da zahtijeva značajne izdatke za održavanje ili je očigledno opterećena iz drugih razloga stečajni upravnik može da pristupi prodaji.“

## Član 59

U članu 147 stav 1 mijenja se i glasi:

”Stečajni sudija van ročišta donosi rješenje o glavnoj diobi po isteku roka od 8 dana od dana dostavljanja nacrt za glavnu diobu ako nije bilo prigovora povjerilaca na nacrt diobe.”

Stavovi 3, 4 i 5 mijenjaju se i glase:

“(3) Ako povjerilac podnese prigovor na nacrt za glavnu diobu stečajni sudija će održati ročište i na njemu donijeti rješenje o glavnoj diobi.”

“(4) Rješenje o glavnoj diobi objavljuje se na oglasnoj table suda i dostavlja se povjeriocu koji je izjavio prigovor i stečajnom upravniku.”

“(5) Smatra se da je dostava svim povjericima uredno izvršena po isteku osam dana od dana isticanja rješenja na oglasnoj tabli suda.”

### **Član 60**

U članu 153 riječi “uz saglasnost stečajnog sudije, a” brišu se.

### **Član 61**

U članu 155 stav 2 mijenja se i glasi:

”Ako je unovčena sva ili najveći dio imovine stečajnog dužnika, a postoje sporovi koji su u toku, stečajni sudija na predlog stečajnog upravnika može da donese rješenje o zaključenju stečajnog postupka.”

Poslije stava 7 dodaje se novi stav koji glasi:

”Nakon odobravanja konačnog izveštaja koji podnosi upravnik, sud donosi rješenje o oslobađanju upravnika svih daljih dužnosti u vezi sa predmetnim slučajem, osim dužnosti da izvrši svaku dalju diobu koja još nije izvršena.”

### **Član 62**

U članu 156 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

”Na obrazloženi zahtjev vlasnika kapitala ukoliko su izmireni svi povjerioci u stečajnom postupku, kao i sve obaveze stečajne mase i troškova postupka, a po



pribavljenom mišljenju stečajnog upravnika, sud može da obustavi stečajni postupak.”

### **Član 63**

U članu 160 stav1 tačka 16 se briše.

### **Član 64**

U članu 163 stav 1 riječi “90 dana” zamjenjuje se riječima “60 dana”.

U stavu 2 riječi “30 dana” zamjenjuje se riječima “15 dana”.

### **Član 65**

U članu 164 stav 1 mijenja se i glasi:

”Stečajni sudija može da po službenoj dužnosti ili na prijedlog zainteresovanog lica da naloži stečajnom upravniku ili drugim stručnim licima koje je angažovao da utvrde tačnost podataka iz prijedloga plana reorganizacije. Stečajni sudija može po službenoj dužnosti ili na prijedlog zainteresovanog lica da naloži podnosiocu prijedloga plana da otkloni nedostatke koji se odnose na sadržinu i mjere iz plana i odredi primjereni rok za otklanjanje nedostataka u planu. Troškove nastale po tom osnovu snosi podnosilac prijedloga plana reorganizacije.”

U stavu 2 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

“3) Ako predlagač plana ne postupi po nalogu suda u ostavljenom roku u smislu stave 1 ovog člana.”

### **Član 66**

U članu 165 stav 2 se mijenja i glasi:

”Obavještenje o zakazivanju ročišta iz stave 1 ovog člana dostavlja sud ili predlagač plana na način koji odobri sud: stečajnom dužniku, stečajnom upravniku, svim povjeriocima i svim drugim oštećenim licima, ako je to moguće najkasnije 10 dana prije ročišta. Plan reorganizacije se dostavlja stečajnom upravniku, stečajnom dužniku, svim povjericima koji su poznati sudu i svim vlasnicima, ili im se omogućava dostupnost plana najkasnije 10 dana prije ročišta.”

### **Član 67**

U članu 168 stavu 5 riječi “30 dana” zamjenjuju se riječima “15 dana”.

### **Član 68**

U članu 170 stav 1 se mijenja i glasi:

“Na ročištu za razmatranje prijedloga plana reorganizacije i glasanje povjericilaca stečajni sudija donosi rješenje kojim se potvrđuje usvajanje plana reorganizacije ili konstatuje da plan nije usvojen. Rješenje o potvrđivanju plana objavljuje se na

oglasnoj table suda i u "Službenom listu Crne Gore". Rok za žalbu teče osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore"."

Stav 3 briše se.

Dosadašnji stav 4 postaje stav 3.

Stav 5 mijenja se i glasi:

"Po pravosnažnosti rješenja o potvrđivanju plana, primjerak potvrđenog plana reorganizacije stečajni sudija dostavlja registru privrednih subjekata, odnosno drugom odgovarajućem registru, radi objavljivanja na internet strani tog registra ili na drugi odgovarajući način, ukoliko takav registar nema svoju internet stranu. Registar je dužan da obezbjedi da potvrđeni plan reorganizacije ostane trajno dostupan svim trećim licima."

Dosadašnji stav 5 postaje stav 4.

## **Član 68**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

# OBRAZLOŽENJE

## I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 16.5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

## II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o insolventnosti privrednih društava ("Službeni list RCG", br. 6/02, 1/06, 2/07 i "Službeni list CG" broj 62/08) usvojen je u junu mesecu 2002. godine. Predmetni propis je bio zasnovan na rješenjima iz anglosaksonskih stečajnih instituta, i predstavljao je raskid sa ranijim pristupom i ranijim stečajnim propisima koji su bili donošeni u vrijeme postojanja saveznih zajednica i društvene svojine, kao jedinog ili dominantnog oblika svojine, te i drugih ekonomskih i privrednopravnih odnosa karakterističnih za taj period. Iako je donošenjem tog zakona znatno unaprijeđen stečajni postupak, primjena navedenog zakona, ukazala je na postojanje izvjesnih problema u primjeni, uslovljenih razvojem privrede u promijenjenim uslovima te zahtijevima za efikasnije mehanizme za rješavanje problema insolventnosti, te unifikaciju određenih zakonskih rješenja u skladu sa kontinentalnim pravnim sistemom i propisima Evropske unije.

Zakon o stečaju „Sl. list Crne Gore“ broj 1/2011 od 11. januara 2011. godine, je propis koji je uvažio ove potrebe i donijet je upravo kao propis i nudi dodatne podsticaje za rješavanje problema insolventnosti, posebno kod privrednih subjekata sa izraženim problemima u poslovanju u vidu nagomilanih dugova, ali i onih subjekata koji su morali biti usklađeni sa promjenama oblika i statusa privrednih subjekata u skladu sa novim rješenjima Zakona o privrednim društvima i drugim propisima koji regulišu statusne i privrednopravne odnose privrednih društava. Povjericima je proširena mogućnost u pogledu osnova za pokretanje stečajnog postupka, te aktivne uloge u samom stečaju, čime je otvorena mogućnost da se između dužnika i povjerioca odnosi redefinišu i ukoliko odluče povjerioci, očuvaju poslovne aktivnosti, odnosno da se imovinu preduzeća u kratkom roku vrati u upotrebu, sa očuvanjem njene vrijednosti.

Kao osnovni pokazatelji efikasnosti stečajnog postupka se mogu smatrati stepen namirenja povjerilaca, dužina trajanja postupka, te visina troškova stečajnog postupka.

Zakon o stečaju je imao za cilj unapređenje kvaliteta stečajnog postupka i to upravo kroz veći stepen namirenja povjerilaca, manje troškove stečajnog postupka i smanjenje dužine trajanja stečajnog postupka, kao i uvođenja dodatnih podsticaja za povjerioce, a naročito dužnike da blagovremeno pokrenu stečajni postupak kako bi pokušali da prevaziđu finansijske poteškoće i održe poslovanje. Ono što ovaj zakon čini primjenjivijim i efikasnijim ogleda se u: uvođenju načela i cilja stečajnog postupka; preciziranju i uvođenju novih stečajnih razloga; uvođenju prekluzivnog roka za prijavu potraživanja; uvođenju mogućnosti prebijanja potraživanja; postojanju unaprijed pripremljenog plana reorganizacije; preciziranju pravnih posljedica usvajanja plana reorganizacije. U izradi teksta zakona korišćena su i analizirana uporedno pravna rješenja i iskustva zemalja u regionu i druga međunarodna iskustva, iskustva stručnjaka i učesnika u stečajnom postupku (stečajnih sudija, stečajnih upravnika, privrednika).

Takođe, jedan od razloga donošenja novog zakona, osim poboljšanja navedenih pokazatelja efikasnosti stečajnog postupka bila je i namjera da se prevaziđe dosadašnje shvatanje stečaja kao neminovnog kraha poslovanja, kao i da se privrednici ohrabre da o stečaju razmišljaju kao o još jednoj mogućnosti za rješavanje finansijskih problema, kao i da o toj mogućnosti počnu da razmišljaju blagovremeno. Naravno ovo podrazumijeva i da izvršni postupak bude efikasan, kako bi i dužnik i povjerilac imali interes za njegovo sprovođenje.

U toku sprovođenja Zakona o stečaju pokazalo se da je neophodno vršiti izmjene pojedinih odredbi ovog propisa, kako bi bio usklađen sa novim promjenama koje su bile prisutne u drugim sistemskim propisima; da bi se pojedine odredbe precizirale i bile jasnije te obezbijedila njihova efikasnija primjena; da bi se pojedini rokovi skratili; da bi se usvojile određene primjedbe koje su isticane od strane pojedinih učesnika u postupku ili institucija; da bi se unijele nove odredbe kojima se unapređuje ostvarivanje ekonomičnosti, racionalnosti i efikasnosti stečajnog postupka.

### **III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA.**

Nacrt izmjena Zakona o stečaju je usklađen sa

1. Direktivom 98/26/EC No **31998L0026** Evropskog parlamenta i Savjeta od 19. maja 1998. god. o konačnosti poravnanja u platnom sistemu i sistemu poravnanja hartija od vrijednosti. Iz Direktive 98/26/EC su implementirani članovi 6, 7 i 8 iz odeljka III Odredbe koje se odnose na stečajni postupak i unijeti u glavu IV Stečajna masa, član 103 Predloga Zakona o stečaju.

2. Regulativom No **32000R1346** od 29. maja 2000. godine koja se bavi prekograničnom insolventnošću, koja je pokrivena glavom IX Međunarodni stečaj, Zakona o stečaju.

## IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Članom 1 definisan je predmet zakona. Bankrotstvo i reorganizacija predstavljaju dva načina sprovođenja stečaja nad pravnim licima. Bankrotstvo podrazumijeva namirenje povjerilaca prodajom cjelokupne imovine stečajnog dužnika, odnosno stečajnog dužnika kao pravnog lica, dok reorganizacija podrazumijeva namirenje povjerilaca prema usvojenom planu reorganizacije i to redefinisanjem dužničko-povjerilačkih odnosa, statusne promjene dužnika ili na drugi način predviđen planom. Cilj reorganizacije jeste očuvanje poslovanja stečajnog dužnika, onda kada za to postoje realni ekonomski uslovi.

Čl. 2 – 10 definisani su cilj i načela stečaja. Definirano je da cilj stečajnog postupka jeste najpovoljnije kolektivno namirenje stečajnih povjerilaca ostvarivanjem najveće moguće vrijednosti stečajnog dužnika, odnosno njegove imovine. Implementirano je osam načela stečajnog postupka i to: načelo zaštite stečajnih povjerilaca; načelo jednakog tretmana i ravnopravnosti, načelo ekonomičnosti, načelo sudskog sprovođenja postupka, načelo imperativnosti i prekluzivnosti, uz shodnu primjenu odredaba parničnog postupka, dok su rokovi prekluzivni, načelo hitnosti, načelo dvostepenosti i načelo javnosti i informisanosti.

U primjeni se pokazalo da je potrebno precizirati stav 2. člana 2. te odredbu člana 5. i člana 6., odnosno odredbu člana 10. Zakona. Ovo sa razloga što se stečajni postupak sprovodi u cjelini, ako stečajni dužnik ima imovinu, dok se u slučaju da nema imovine koja bi činila stečajnu masu, isti zaključuje. Stečajni postupak treba voditi na način koji obezbjeđuje da se isti sprovede na najefikasniji način u što kraćem vremenu, pri čemu stečajni postupak sprovodi nadležni sud na zahtjev predlagača, i ne može ga sud sam pokrenuti po službenoj dužnosti. Prava učesnika u postupku su vezana za njegov pravni interes, koji princip procesnih propisa je unificiran u primjeni svih procesnih propisa.

Čl. 12 – 13 regulisani su stečajni razlozi i pretpostavka njihovog postojanja. Stečajni razlozi u smislu ovog zakona jesu trajnija nesposobnost plaćanja, prezaduženost kao i nepostupanje po usvojenom planu reorganizacije i plan izdejtvovan na prevaran ili nezakonit način. Pokazala se potreba za preciziranjem odredbe člana 12 u stavu 2. i stavu 3., a na način što stečajni razlozi mogu biti prezaduženost ili trajnija nesposobnost, dakle ne traži se kumulacija oba stečajna razloga. Pretpostavka stečajnog razloga se može primjenjivati nakon početka sprovođenja izvršenja, a ne nakon samog pokretanja izvršnog postupka, jer podnošenje predloga za izvršenje ne znači samo po sebi da će isti biti usvojen, odnosno da neće biti povučen ili da će uopšte biti dozvoljeno i započeto izvršenje.

Čl. 15 – 21 su definisane obaveze učestvovanja u stečajnom postupku i prinudne mjere, način dostavljanja sudskih pismena, kao i njihovo javno oglašavanje. Odluke u stečajnom postupku donose se u formi rješenja i zaključka. Uređen je i način podnošenja prigovora kojeg povjerilac ili bilo koje lice koje ima pravni interes može da podnese sudu na svaku radnju koju izvrši stečajni upravnik ili da podnese zahtjev za prinudno izvršenje radnje koju je na osnovu ovog zakona trebao da preduzme a nije je preduzeo. U praksi se pokazalo da je rok određen za podnošenje prigovora zakonom propisan samo kao subjektivan rok, bez određivanja njegovog objektivnog trajanja, što je dovelo do potrebe da se rok odredi kao jasan i aposlutan, te primjeri potrebi za efikasnošću postupanja i pravnoj sigurnosti, uz okolnost da se o istome ne može odlučiti bez pribavljanja izjašnjenja subjekta protiv čije odluke ili radnje je podniet prigovor, kako bi se uopšte objektivno mogla cijeliti sadržina prigovora ili zahtjeva za prinudno izvršenje radnje, zbog čega je izmijenjena odredba člana 20. stav 2. Zakona o stečaju.

Čl. 22 – 55 definišu stečajnog sudiju, stečajnog upravnika i odbor povjerilaca kao organe stečajnog postupka, kao i njihova ovlašćenja i nadležnosti. Predloženim izmjenama člana 21. precizirano je koji troškovi nijesu troškovi postupka, kako se ne bi javljale nepotrebne nedoumice oko primjene ovog instituta. U dijelu nadležnosti stečajnog sudije kompletirana je odredba budući da stečajni sudija donosi odluku o otvranju stečaja ali i odluku o zaključenju postupka. Načelo zakonitosti u primjeni zakona, te pravne sigurnosti, je zahtijevalo da se briše odredba člana 24. stav 2., kojom ovaj zakon zalazi u odredbe krivičnog zakonika, jer su pojmovi službenog lica određeni krivičnim propisima ne samo po sadržini već i po obilježjima i bićima krivičnih djela. Preciziranje i dijelom proširenje zabrane za imenovanje stečajnog upravnika iz člana 26 .stav 1. je vezano za okolnost da se primijene istovjetna ograničenja koja važe za imenovanje lica i u drugim propisima u pogledu osuđujuće odluke na kaznu zatvora, uz zabrane za imenovanje ukoliko je osuđeno lice za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje poslova stečajnog upravnika. U pogledu odredbe člana 30. precizirano je da je potreba efikasnog vođenja postupka jedan od razloga za imenovanje privremenog stečajnog upravnika. Kod okolnosti da postoji zakonska obaveza pune primopredaje dužnosti, dakle i dokumentacije i bilo kojih drugih isprava izvještaja i slično, uz okolnost da sud u smislu člana 18. Zakona o stečaju može izdati naloge, odredba člana 31. stav 5. se pokazuje nepotrebnom i suvišnom i samo usložnjava postupak, bez cjelishodnog opravdanja. Po prirodi stvari sud ne može bilo kojoj stranci davati uputstva kako da postupa jer sud upravo odlučuje po prigovorima na radnje stranke, u ovom slučaju na odluku stečajnog upravnika, pa bi sud odlučivao po prigovoru na radnju koja je izvršena po uputstvima suda, zbog čega je predloženo brisanje odredbe člana 33. stav 1. tačka 7. Zakona o stečaju. Potreba za preciziranjem odredbe u odnosu na zapošljavanje i određivanje zarada u stečaju je uslovila izmjenu

odredbe člana 33. stav 1. tačka 9. Zakona o stečaju, kao i odredbe 33. stav 1. tačka 10. Zakona o stečaju kako bi ista bila u skladu sa ostalim odredbama zakona. I kod odredbe člana 33. stav 1. tačka 13. Zakona o stečaju se pokazalo da istu treba izmijeniti, jer se sud stavlja u ulogu subjekta koji sprovodi radnju za koju je nadležan upravnik, pri čemu se na takvu radnju može uložiti prigovor, tako da sud kod postojećeg rješenja, preuzima ulogu i upravnika i suda. Izmjene člana 33. stav 1. tačka 20. Zakona o stečaju su vezane za preciziranje radnji upravnika, kao i izmjene člana 33. stav 1. tačka 22, budući da se radnja koja se preduzima može preduzeti pod uslovom da ima sredstava za preduzimanje iste. U članu 35. stav 1. se propisivalo odobrenje sudije, iako se radi o radnjama koje su u nadležnosti upravnika i na koje se može izjaviti prigovor o kojem upravo odlučuje sud, tako da bi sud odlučivao po prigovoru na radnji koja je izvršena po odobrenju suda, zbog čega su predložene izmjene ove odredbe, kao i odredbe člana 35 stav 5. Zakona o stečaju. U praksi se pokazala potreba da povjerilac koji traži izvršenje radnje koja stvara troškove, a koja se ima vršiti na njegovo traženje treba da predujmi troškove takve radnje, kako bi se izbjeglo da se ista vrši za račun povjerioca a na račun troškova stečajne mase, zbog čega su predložene izmjene člana 36. u navedenom dijelu. Shodno nadležnostima privremenog upravnika, te obimu poslova koje vrši precizirana je odredba člana 36. stav 6. Zakona kako ne bi propisivala obaveze koje se ne vrše budući da je funkcija privremenog upravnika jasno određena i ne može biti proširivana na ovlašćenja i nadležnosti stečajnog upravnika. Iz razloga transparentnosti i pune javnosti, određeno je da se konačni izvještaj podnosi sudu i objavljuje na oglasnoj tabli suda, kako bi se učinio dostupnim svima učesnicima u postupku a ne samo odboru povjerilaca. Ovo i sa razloga što su povjerioci koji su članovi odbora povjerilaca u vrijeme podnošenja konačnog izvještaja namireni za svoja potraživanja te je moguće da odbora povjerilaca i ne bude u vrijeme podnošenja konačnog izvještaja. U članu 37. je shodno zahtjevu za pravnu sigurnost i prirodi stečajnog postupka kao postupka kolektivnog izvršenja određen apsolutni rok za podnošenje zahtjeva za naknadu štete. Kako su naknada i troškovi stečajnog upravnika dio troškova postupka, koji su nužni i neophodni, a koji moraju biti nadoknađeni, to je izmijenjen član 40. stav 5. Zakona o stečaju. U članu 44. Zakona o stečaju je precizirana odredba o sastavu odbora povjerilaca, kako bi bila jasna i otklonila nedoumice oko broja i sastava članova odbora povjerilaca. Shodno procesnim propisima koji uređuju prava stranaka u parničnom, dakle i u stečajnom postupku, odbor povjerilaca ne može ostvariti pravo procesne stranke, koje pravo međutim pripada svakom povjeriocu, dakle i svakom članu odbora povjerilaca kao povjeriocu, zbog čega je predloženo brisanje odredbe člana 45. stav 1. tačka 1. Zakona o stečaju. Odbor povjerilaca ne može postupati po službenoj dužnosti, budući da nije organ koji vrši javna ovlaštenja, tako da je predložena izmjena člana 46. stav 2. Zakona o stečaju. Kod okolnosti da pravne posljedice stečajnog postupka nastaju danom otvaranja stečajnog



postupka, iz razloga pravne sigurnosti i jasnosti u primjeni, te same primjene u praksi, predložene su izmjene člana 53. stav 5. Zakona o stečaju, pri čemu je određeno i pravno dejstvo odluke suda u odnosu na nastupanje pravnih posljedica kroz donošenje odluke suda o brisanju prava koja su prestala da važe.

U cilju pune zaštite socijalnog statusa zaposlenih te ujednačavanja prakse, kao i ukupnog ekonomskog položaja zaposlenih u skladu sa pozitivnim propisima koji regulišu oblast radnih odnosa izmijenjen je član 55. stav 1. Takođe je izmijenjen član 55. stav 2. u pogledu naplate poreskih obaveza u stečajnom postupku.

Povjerioci koji učestvuju u stečajnom postupku su stečajni povjerioci, razlučni povjerioci i izlučni povjerioci. Stečajni povjerilac je lice koje na dan pokretanja postupka ima neobezbijeđeno potraživanje prema stečajnom dužniku. Izlučni povjerioci imaju pravo na namirenje kroz sve postupke, dok stečajni i razlučni povjerioci, danom pokretanja stečajnog postupka imaju pravo na namirenje samo kroz stečajni postupak, sa tim što je za različne povjerioce omogućeno odstupanje od ovog pravila, u posebno propisanim slučajevima. Pod izlučnim pravima smatraju se prava trećih lica (po osnovu stvarnog ili ličnog prava) na izdvajanje stvari koje ne pripadaju stečajnom dužniku. Razlučni povjerioci imaju pravo na prioriteto namirenje iz sredstava stečenih prodajom imovine na kojoj su stekli različna prava ali je ostvarenje njihovih prava djelimično ograničeno, odnosno odloženo u slučaju mjera obezbjeđenja određenih tokom prethodnog stečajnog postupka ili zabranom izvršenja i namirenja koja je posljedica otvaranja stečajnog postupka. Zakonom je takođe propisano da stečajni povjerioci stiču svojstvo stranke podnošenjem prijave potraživanja, ali da i prije sticanja svojstva stranke mogu učestvovati u postupku u obimu i na način propisan zakonom. Kod ovakvih određenja, pravo na pokretanje stečajnog postupka je ovim izmjenama dato stečajnim povjeriocima a ne i subjektima koji svoje potraživanje mogu namiriti u posebnom postupku, van stečaja i bez ikakvih ograničenja. Ovakvi subjekti zbog svog prava na namirenje koje je moguće na najefikasniji i najbrži način u posebnim postupcima koji su propisani zakonom, mogu steći svojstvo stečajnog povjerioca samo ako se ne namire u cjelini za svoja potraživanja iz prodate (založene)imovine. Sa navedenog, ovi subjekti ne mogu iz svog prava vući posledicu da mogu pokrenuti stečajni postupak, odnosno postupak kolektivnog namienja iz stečajne mase, samo radi namirenja svog potraživanja koje je obezbijeđeno založnim pravom, i koje mogu naplatiti iz založene imovine, u posebnom postupku propisanim zakonom. Sa navedenih razloga je izmijenjen član 56. stav 1. Zakona o stečaju. Izmjene člana 56. stav 2. Zakona o stečaju su vezane za okolnost da se za sporno potraživanje ne može podnijeti predlog za pokretanje stečajnog postupka, jer se osnovanost i visina potraživanja utvrđuju u posebnom sudskom sporu koji je u

toku, tako da samo svojstvo povjerioca ovim subjektima zavisi isključivo od ishoda tog sudskog postupka.

Validan predlog dužnika za pokretanje stečajnog postupka mora biti zasnovan na odgovarajućim podacima i ispravama, kako bi se izbjeglo da se zbog nedostatka u propisivanju neophodnih isprava podnesu predlozi za tkz. fiktivne stečajne postupke. Takođe je neophodno da podnošenju predloga dužnika prethodi odluka vlasnika kapitala o pokretanju stečajnog postupka (npr .Skupština akcionara) koja obaveza je propisana posebnim zakonom (Zakon o privrednim društvima). Zbog navedenih okolnosti izvršena je izmjena člana 57. stav 4. Zakona o stečaju. Neposredno sa ovim je u vezi i izmjena člana 58.stav 2. Zakona o stečaju.

Kako pravne posljedice stečaja teku od dana otvaranja stečaja, to su izmijenjenje odredbe u članu 67. stav 3. i stav 4. Zakona o stečaju. Naime, predlog za pokretanje stečaja i ne mora biti prihvaćen od suda, pri čemu može biti i povučen, tako da se ova pravna posljedica ne bi smjela vezati za podnošenje predloga za otvaranje stečaja.

Prethodni stečajni postupak se odnosi na procesne radnje suda u dijelu zakazivanja ročišta za raspravljanje o postojanju stečajnih razloga, i po prirodi i zakonskim rješenjima se radi o kratkom postupku, u kojem se dužnik obavještava o podnošenju predloga, sa dostavom predloga, i poziva na ročište za utvrđivanje postojanja stečajnih razloga. Kod ovih okolnosti se i objektivno ne mogu ostvarivati rezultati rada i finansijskog poslovanja po nalogu privremenog upravnika, tako da su izvršene izmjene člana 68. stav 5. Zakona o stečaju, pri čemu je zakon odredio da je privremeni upravnik obavezan da podnese poseban izvještaj o svom radu, i da je dužan da postupa po nalogu suda i dostavi bilo koje druge podatke koje sud naloži, što je određeno kroz ovlašćenje suda za izdavanje naloga koje je propisano posebnim zakonskim članom.

Budući da je stečajni dužnik stranka u prvostepenom postupku, to je neophodno da ima ustavno pravo na podnošenje žalbe, kao i pravo na podnošenje izjave o reorganizaciji, koja prava ne mogu biti suspendovana zbog prelaska obaveza i prava na stečajnog upravnika, zbog čega je i izmijenjena odredba člana 76. stav 1. Zakona o stečaju.

Ekonomska racionalnost i održivost broja zaposlenih, su pitanja koja se rješavaju nakon otvaranja postupka, kako u pogledu broja zaposlenih , tako i u pogledu visine njihovih primanja ukoliko su angažovani u stečajnom postupku, zbog čega je promijenjena odredba člana 79. stav 4. Zakona o stečaju. Pri tom se imalo u vidu da svaki povjerilac ili zainteresovano lice imaju pravo prigovora na odluke upravnika u ovom dijelu, o kojima prigovorima odlučuje sud, tako da se rješenje o davanju saglasnosti suda pokazalo necjelishodnim i pravno problematičnim, budući da nije ni spojivo sa funkcijom

suda, koja mora biti u funkciji suđenja i presuđenja, odnosno odlučivanja po eventualno izjavljenim prigovorima.

Princip da kod kolektivnog namirenja sve stranke i učesnici u postupku moraju imati isti i ravnopravan položaj, zahtijevao je da se pravna polsjedica toka i obračuna kamata, uredi na način što će biti istovjetna po svom dejstvu i primjeni prema svim učesnicima u postupku, zbog čega je izmijenjen član 87. stav 2. Zakona o stečaju. Ukoliko preostaju sredstva za isplate kamata povjeriocima, postupak diobe ovih sredstava vrši stečajni upravnik, po pravilima diobe koja je zakonom posebno propisana, dakle kao i kod svake diobe u stečajnom postupku, tako da je izmijenjena odredba člana 87. stav 3. Zakona o stečaju.

Kako je Zakonom o sudovima određena stvarna i mjesna nadležnost suda, a procesnim odredbama zakona kojim se uređuje pranični postupak i vrste odluka suda u pogledu prekida postupka, odnosno oglašavanja suda nenadležnim i ustupanje predmeta nadležnom sudu, to su radi jasne i decidne primjene procesnih propisa izmijenjene odredbe člana 93. stav 3., dok je brisana odredba člana 93. stav 4. Zakona o stečaju.

Okolnost da stečajni dužnik može isplatiti preostali dio lizinga iz stečajne mase, a samim tim i izmiriti predmet obaveze po osnovu lizinga, je zahtijevala da se izmijeni član 97. stav 4. u ovom dijelu.

Odredba člana 101. stav 4. Zakona o stečaju je određivala pravo na naknadu štete zbog otkaza ugovora o zakupu za zakupodavca dok nije ovo pravo određivala u odnosu na zakupca, što je dovelo do izmjene ove odredbe.

Kako pravne posljedice stečaja nastupaju danom otvaranja stečajnog postupka, a ne danom podnošenja predloga za otvaranje stečajnog postupka, to je izmijenjena odredba člana 103. stav 3. Zakona o stečaju.

Zakon o stečaju pojedinim posebnim odredbama određuje obaveze stečajne mase, tako da je član 106. izmijenjen, tako što je dodat novi stav koji obuhvata i takve odredbe budući da se taksativnim nabrojanjem iste nijesu mogle obuhvatiti u cjelini.

Danom otvaranja stečajnog postupka stečajni upravnik preuzima svu imovinu, ali ne kao državinu, budući da je pojam državine vezan za faktičku vlast na stvari koja u momentu otvaranja stečajnog postupka ne mora biti u državini dužnika, tako da je bilo cjelishodno izvršiti izmjene člana 107. u stavu 1. Takođe je bilo cjelishodno izmijeniti odredbu člana 107. stav 2., a sa razloga što eventualno nedavanje saglasnosti odbora povjerilaca blokira postupak. Pri tom se na ove radnje upravnika uvijek može izjaviti

prigovor, dakle kao i na svaku drugu radnju upravnika, tako da nema cjelishodnog razloga za zadržavanjem ranijeg rješenja, u ovom dijelu.

Okolnost da se sve više lica, subjekata i ustanova, te i sudskih vještaka, pojavljuje u ulozi procjenitelja je zahtijevala da se uvaži, i to u pogledu angažovanja u postupku na poslovima procjene imovine, tako da je odredba člana 108. stav 1. Zakona o stečaju izmijenjena odnosno proširena u ovom dijelu obuhvatajući i procjenitelje.

Preliminarni podaci koji eventualno mogu u dužniku biti dostupni omogućavaju da se sačini lista povjerilaca, pri čemu je ova lista samo pregled podataka do kojih se u periodu prije ispitnog ročišta, odnosno prvog sastanka odbora povjerilaca objektivno može doći. Ona svakako zavisi od dostupnosti i urednosti dokumentacije dužnika. Sama lista daje osnovne podatke o potraživanjima povjerioca koji mogu biti od značaja i za procjenjivanje mogućnosti za eventualnu reorganizaciju. Imajući u vidu ove okolnosti, kao i činjenicu da se kompletna lista prijavljenih utvrđenih i osporenih potraživanja sačinjava u daljem toku postupka, te da u roku koji je propisan, upravnik nekada ne može izvršiti kompletno sređivanje dokumentacije dužnika, koja je često neuredna, nekompletna, displocirana, ili nedostupna, ova lista se treba ograničiti na najosnovnije podatke dostupne u ovom periodu. Sa iznijetih razloga, izvršene su izmjene člana 109. Zakona o stečaju. Sa identičnih razloga je izmijenjena i odredba člana 110. Zakona o stečaju, koja se odnosi na listu dužnikovih dužnika.

Uz uvažavanje posebnim propisima utvrđenih ekonomskofinansijskih standarda i pravila, bilo je cjelishodno izmijeniti odredbu člana 111. u stavu 1. i stavu 3., tako što će se odrediti da stečajni upravnik podnosi početni izvještaj o ekonomskofinansijskom položaju dužnika. Takav izvještaj u sebi podrazumijeva i bilanse stanja i uspjeha, kao i aktivu i pasivu dužnika i druge elemente u skladu sa navedenim standardima i pravilima. Kako se povjerilačko ročište zakazuje u roku koji može biti kraći od roka za izradu ovog izvještaja, to je kako bi bila uvijek primjenljiva, izmijenjena odredba člana 111. stav 3. Zakona o stečaju.

Radi jasnoće i preciziranja, rok za podnošenje prijave potraživanja je neophodno jasno propisati kod odredbe o prijavljivanju potraživanja, u kom pogledu je izmijenjen član 112. stav 1. Zakona o stečaju, iako je ovaj rok bio posredno određen u drugim odredbama zakona. Okolnost da se zahtjevi stranaka u stečajnom postupku uređuju u skladu sa propisima kojima se uređuje parnični postupak, te da takvi zahtjevi kao prijava potraživanja moraju biti u cjelini raspravljeni u stečajnom postupku, i po osnovu i visini, pri čemu mogu biti i predmetom posebnog parničnog spora, zahtijeva procesno uređenje prijave kao zahtjeva kako je to propisano i za tužbu u parničnom postupku, zbog čega je izmijenjen član 112. Zakona o stečaju, u ovom dijelu.

Zahtjev za izlučenje se u praksi podnosi i kao prijava potraživanja, a kako se o zahtjevima i prijavama raspravlja najkasnije na ispitnom ročištu to je određen rok za postupanje stečajnog upravnika u slučaju ako je takav zahtjev podniet prije ispitnog ročišta, i posebno određen rok za postupanje po izlučnim zahtjevima podnietim nakon zaključenja ispitnog ročišta, kako je to određeno izmjenama člana 113. stav 2. Zakona o stečaju.

Budući da zakonom nije bila decidno propisana obaveza obrazlaganja o razlozima osporavanja potraživanja, to je bilo cjelishodno da se ova obaveza posebno propiše što je i urađeno dopunom člana 114. Zakona o stečaju posebnim stavom 4. koji propisuje ovu obavezu stečajnog upravnika.

Sastavni dio prijave potraživanje mora biti adresa podnosioca prijave za prijem pismena, odnosno podaci o adresi i ovlaštenom licu za prijem pismena sa njegovom adresom. Postojeće zakonsko rješenje je omogućavalo da se pravo na ličnu dostavu zloupotrijebi i da se postupak neosnovano odugovlači, pri čemu je stranka svjesno izbjegavala prijem pismena, uz izraženu štetu po efikasnost i ekonomičnost postupka i ostvarivanje prava svih drugih povjerilaca, često veoma brojnih, zbog čega je izmijenjena odredba člana 116. stav 2. Zakona o stečaju.

Na ispitnom ročištu se raspravlja o usvajanju liste priznatih i osporenih potraživanja, čiji postupak podnošenja, obavještanja, sadržine je u cjelini propisan zakonom, tako da se ne sačinjava nikakva lista već se donosi odluka da li je već sačinjena lista, sa eventualnim izmjenama dopunama, te i rezultatima raspravljanja na ispitnom ročištu utvrđena kao konačna ili nije, zbog čega je izmijenjen član 119. stav 2. Zakona o stečaju. U tom dijelu su i sudovi postupali na način kako je to dato u izmjenama, tako da se ova odredba samo precizira i čini saglasnom sa drugim odredbama ovog zakona. Iz razloga cjelishodnosti i transparentnosti te punog informisanja povjerilaca proširena je zakonska sadržina zaključka suda o konačnoj listi kako je to određeno izmjenama člana 119. stav 3. Zakona o stečaju.

Obično obavještenje u vidu podneska bez isprava koje potvrđuju navode obavještenja se ne može smatrati dokazom u postupku, tako da je ovaj princip ispoštovan dodavanjem novog stava 3. u članu 120. Zakona o stečaju. Ovo i sa razloga što obavještenje o pokretanju parnice ima određene pravne posljedice, i što se njegova sadržina dokazuje i kompletira podnošenjem primjerka tužbe.

Radi preciziranja i jasnosti u primjeni, izvršene su izmjene člana 121. u stavu 3., te kod takvih izmjena brisan stav 4 ovog člana kao necjelishodan. Pri tom je praksa sudova u dosadašnjem postupanju potvrdila potrebu za preciziranjem ove norme, pri čemu su sudovi postupali na način kako je to dato u izmjenama.

Rok za oglašavanje iz člana 134. stav 6. je nejasno određen i nije određen kao najmanji rok odnosno vrijeme do kog treba izvršiti objavu oglasa, tako da je isti izmjenama preciziran i jasno određen kao jasan rok u trajanju od najmanje 20 dana prije dana određenog za javno nadmetanje ili dostavljanje ponuda.

Potreba za određivanjem kriterijuma visine oglašavanja prodajne cijene je uslovila zahtjeve za dopunom teksta zakona u pogledu visine cijene kod prve javne prodaje, te mogućnostima smanjenja cijene u odnosu na sljedeće prodaje. Odsustvo ovih kriterijuma je stvaralo tznolikost u pogledu sprovođenja postupaka prodaje, sa prigovorima da je cijena previše ili premalo određena, odnosno previše ili premalo umanjena u odnosu na prethodnu neuspjelu prodaju, tako da je pojedina imovina oglašavana na prodaju u dugom vremenskom periodu i desetinama puta. Kod ovih okolnosti, a shodno rješenjima u postupcima izvršenja, odnosno izvršnim postupcima, utvrđeni su realni kriterijumi koji obezbjeđuju da postupak prodaje ne traje neosnovano dugo, ali i da se omogući da se ograničenjem u pogledu umanjena cijene ostvare pretpostavke za postizanje realne tržišne vrijednosti za prodatu imovinu, a kako je to određeno članom 134 a.

Realna okolnost da obavještenje nije moguće dostaviti nekom subjektu ne smije biti opravdanje za nesprovođenje kompletnog postupka prodaje, te stvaranje štete po interese povjerilaca za njihovim namirenjem, odnosno biti na direktnu štetu efikasnosti i ekonomičnosti postupka, zbog čega je izmijenjena odredba člana 135. stav 2. Zakona o stečaju.

Zbog okolnosti da je realna okolnost da u pojedinim predmetima postoji velik broj povjerilaca, odnosno da bi se postupak mogao odugovlačiti bez realnih i opravdanih razloga, propisano je da je u takvim okolnostima stečajni upravnik ovlašten da obavještavanje izvrši putem štampanih medija u smislu dodavanja novog stava 3. u članu 135 Zakona o stečaju.

Pravo obezbijeđenog povjerioca na preuzimanje imovine u slučaju neuspjele prodaje uz izmirenje troškova nije bilo jasno propisano zakonom, iako se moglo posredno podvoditi pod povoljnijim unovčenjem imovine, što je sve uslovilo izmjene člana 137. Zakona o stečaju.

Iako su troškovi održavanja i čuvanja imovine u svrhu prodaje neophodni i dijele sudbinu imovine, isti nijesu bili određeni i normirani u tekstu zakona, tako da je u tom dijelu izmijenjen član 139. stav 2. Zakona o stečaju.

Nejasnost i pravna problematika odredbe člana 140. stav 1. Zakona o stečaju je uslovila neophodnost za njenim preciziranjem. Ovo sa razloga što isplata kupovne cijene ne

znači da je prodaja sprovedena, kako u formalnom tako i u materijalnom dijelu budući da se kod prodaje radi o dvostranoteretnim ugovorima, tako da je norma precizirana izmjenama člana 140 stav 1 Zakona o stečaju. Norma je takođe precizirana i uređivanjem pitanja na čiji predlog sud postupa, odnosno da sud postupa na obrazloženi predlog. Navedeno je bilo neophodno imajući u vidu pravne posljedice u pogledu upisa prava svojine kupca i brisanja tereta a kako je to uređeno ovim članom.

Prodaja stečajnog dužnika kao pravnog lica podrazumijeva sprovođenje složenog postupka koji u cjelini može biti blokiran od strane odbora povjerilaca usljed nedavanja saglasnosti, što ukazuje na necjelishodnost takvog rješenja. Naime svi povjerioci se obavještavaju o prodaji stečajnog dužnika kao pravnog lica, kao i svi učesnici u postupku, uz mogućnost podnošenja prigovora na odluke u sprovođenju tog postupka, tako da se postojeće rješenje pokazuje necjelishodnim sa veoma problematičnim i apsolutnim ovlašćenjem odbora povjerilaca koje može suspendovati prava svih ostalih povjerilaca i učesnika u postupku. Sa navedenih razloga je izvršena izmjena člana 142. Zakona o stečaju.

I u ranijim stečajnim propisima i u uporednim rješenjima u stečajnom postupku se sprovodi pored redovne prodaje, kako je to propisano zakonom, i vanredna prodaja imovine, koja u sebi obuhvata i prodaju kvarljive robe. Naime, pored kvarljive robe dužnik može raspolagati i imovinom koja zahtijeva značajne izdatke za održavanje ili je opterećena iz drugih razloga, tako da je bilo neophodno izvršiti izmjene teksta zakona u ovom dijelu. Pri tom se kod izmjena vodilo računa o rokovima koji se odnose na kvarljivu robu u odnosu na ostale slučajeve vanredne prodaje imovine, a kako je to određeno izmjenama člana 144. stav 1. i stav 2. Zakona o stečaju.

I kod člana 147. Zakona o stečaju se postavlja pitanje pravnog karaktera prigovora odbora povjerilaca kod okolnosti da svaki povjerilac može podnijeti prigovor uz problematično svojstvo procesne stranke na strani odbora povjerilaca. Sa navedenog se pristupilo izmjeni ovog zakonskog člana u pogledu podnošenja prigovora odbora povjerilaca. Takođe se postavio zahtjev za preciziranjem toka rokova za dostavu svim povjeriocima koji je određen kao rok koji teče od dana dostavljanja rješenja odboru povjerilaca ili isticanja rješenja na oglasnoj tabli suda, zbog čega se u ovom dijelu pristupilo izmjenama kojima je rok ustanovljen kao opšti i koji rok počinje teći od dana isticanja rješenja na oglasnoj tabli suda, kako je to određeno i u drugim slučajevima toka rokova po ovom zakonu. Sa navedenog su izmijenjene odredbe člana 147. stav 1., stav 3., stav 4. i stav 5. Zakona o stečaju.

Davanje saglasnosti suda na radnje upravnika, na koje je moguć prigovor svakog povjerioca, ili učesnika u postupku, po kojem odlučuje sud, uz obavezu podnošenja

izvještaja upravnika o preduzetim radnjama, se pokazuje necjelishodnim zbog čega je izmijenjen član 153 Zakona o stečaju.

Efikasnost postupka i ekonomičnost u postupanju zahtijevaju da se postupak ne odugovlači ako je unovčena sva imovina ili najveći dio imovine dužnika, zbog čega je i izmijenjen član 155. stav 2. Zakona o stečaju.

Svrha i cilj stečajnog postupka nijesu likvidacija privrednog društva po svaku cijenu, već namirenje povjerilaca i rješavanje problema insolventnosti privrednog društva. U situaciji kada je unovčena imovina i svi dugovi i troškovi izmireni, a preostaje imovina ili sredstva koja omogućavaju dalji opstanak privrednog društva, neophodno je dati mogućnost da se, pod zakonom posebno propisanim uslovima, obustavi postupak i privredno društvo opstane. Pri tom su propisani uslovi pod kojima se može obustaviti postupak, na način da se takva odluka može donijeti samo na obrazloženi zahtjev vlasnika kapitala, po uslovima izmirenih svih povjerilaca i obaveza u stečajnom postupku, troškovi postupka i sve obaveze stečajne mase, u kom postupku se pribavlja i mišljenje stečajnog upravnika, pri čemu postojanje uslova i opravdanost primjene ovog instituta u svakom konkretnom slučaju cijeni sud, odnosno o čemu odlučuje sud posebnom odlukom. Iz iznijetog, je u članu 156. zakona dodat novi stav 5. koji uređuje navedeni slučaj obustave postupka.

Obustavom sudskog postupka prestaju pravne posljedice sudskog postupka i stečajni upravnik se razrješava dužnosti, a prestaju i prava odbora povjerilaca, budući da se radi o organima stečajnog postupka. Kod ovih okolnosti se odredba člana 160. stav 16. mora brisati, jer se ne mogu primjenjivati instituti postupka kojeg nema. Pri tom treba imati u vidu da je plan reorganizacije novi ugovor između stečajnog dužnika i povjerilaca koji su svoje odnose uredili na novi način, a koji ima snagu izvršne isprave, tako da se prirodi takvog ugovora suprotstavlja bilo kakvo dalje zadržavanje bilo kog organa stečajnog postupka, odnosno njihovo angažovanje nakon obustave postupka.

U članu 163 skraćen je rok za podnošenje plana reorganizacije sa 90 na 60 dana, kao i rok u stavu 2 kojim stečajni sudija može da produži rok za podnošenje obrazloženog predloga i to sa 30 dana na 15. Rokovi su skrećeni u cilju efikasnijeg i ekonomičnijeg vođenja postupka, a čime bi trebalo da se postigne i ukupni ekonomski efekat po ekonomiju zemlje.

Odredbom člana 164. Zakona o stečaju nije jasno data mogućnost sudu da naloži podnosiocu predloga plana reorganizacije da otkloni nedostatke koji se odnose na sadržinu i mjere iz plana, i da odredi rok u kom je predlagač plana dužan postupiti po ovim nalogima, zbog čega je izmijenjena odredba člana 164. stav 1. Zakona o stečaju.



Pri tom je posljedica nepostupanja po nalogu suda u ostavljenom roku propisana u članu 164. stav 2. dodavanjem tačke 3.

Objektivna okolnost da nije bila moguća dostava obavještenja nekom od učesnika u postupku, uz okolnost da se takvo obavještenje objavljuje u „Službenom listu Crne Gore“ i dnevnom listu koji se distribuira na cijelom području Crne Gore, te i oglasnoj tabli suda, uz obavještanje svih povjerilaca i učesnika u postupku, ne može biti razlog za da se zastane za cjelokupnim postupkom predlaganja, rasprave i izglasavanja plana i da se postupak odugovlači uz mogućnost zloupotrebe prava tog učesnika na urednu dostavu, odnosno njegovim svjesnim izbjegavanjem prijema obavještenja, zbog čega se pristupilo izmjeni člana 165. stav 2. Zakona o stečaju.

U članu 168 koji govori o izglasavanju plana reorganizacije u stavu 5 skraćuje se rok za izmjenjeni plan reorganizacije sa 30 na 15 dana. Riječ je o roku koji stečajni sudija može da odobri predlagaču plana da podnese izmjenjeni plan reorganizacije. Cilj ove izmjene je postizanje efiksnijeg vođenja postupka, a samim tim i ekonomičnijeg.

Radi što potpunijeg obavještanja ne samo stranaka već i ostalih učesnika u postupku, kao i radi obavještanja šireg kruga lica i javnosti te drugih privrednopravnih subjekata i institucija o potvrđivanju plana reorganizacije, bilo je cjelishodno obezbijediti najširu transparentnost odluke suda o potvrđivanju plana i odluke o obustavi postupka zbog potvrđivanja plana reorganizacije, zbog čega se pristupilo izmjenama člana 170. stav 1. Zakona o stečaju, kao i stava 5, uz određivanje da se ove odluke suda objavljuju na oglasnoj tabli suda ali i u „Službenom listu Crne Gore“. Kod ovih izmjena stav 3. ovog člana je brisan.

## **PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA**